POSTANOWIENIE SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI
(druga izba w składzie powiększonym)

z dnia 10 marca 2005 r. *

W sprawach połączonych T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, od T-245/00 do T-248/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-265/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 i T-296/00

Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia Soc. coop. rl, z siedzibą w Wenecji (Włochy), reprezentowana przez adwokata F. Munariego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-228/00,

Gruppo ormeggiatori del porto di Chioggia Piccola Soc. coop. rl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów S. Carbone'a, A. Taramassa oraz F. Munariego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-229/00,

* Język postępowania: włoski.

Compagnia lavoratori portuali Soc. coop. rl,

Società cooperativa lavoratori portuali San Marco Venezia Soc. coop. rl,

z siedzibą w Wenecji, reprezentowane przez adwokatów A. Bortoluzziego oraz C. Montagner, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strony skarżące w sprawie T-242/00,

Portabagagli del porto di Venezia Soc. coop. rl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów A. Bortoluzziego oraz C. Montagner, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-243/00,

Abibes SpA, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów G. Orsoniego, G. Simeone'a oraz A. Schmitta, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-245/00,

Fluvio Padana Srl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów G. Orsoniego, G. Simeone'a oraz A. Schmitta, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-246/00,

Serenissima motoscafi Srl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów G. Orsoniego, A. Pavaniniego oraz A. Schmitta, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-247/00,

Integrated Shipping Co. SpA (ISCO), z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów G. Orsoniego, G. Simeone'a oraz A. Schmitta, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-248/00,

Società cooperativa veneziana motoscafi, Soc. coop. rl,

Cooperativa„San Marco" motoscafi in servizio pubblico Soc. coop. rl,

Cooperativa serenissima taxi Soc. coop. rl,

z siedzibą w Wenecji, reprezentowane przez adwokatów G. Orsoniego, A. Pavaniniego oraz A. Schmitta, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strony skarżące w sprawie T-250/00,

Cooperativa ducale fra gondolieri di Venezia, Soc. coop. rl,

Gondolieri Bauer Soc. coop. rl,

z siedzibą w Wenecji, reprezentowane przez adwokatów M. Giantina, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strony skarżące w sprawie T-252/00,

Sacra Srl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów M. Marinoniego, G. M. Robertiego oraz F. Sciaudone'a, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-256/00,

Fondamente nuove servizio taxi e noleggio, Soc. coop. rl,

Bucintoro motoscafi servizio taxi e noleggio Soc. coop. rl,

z siedzibą w Wenecji, reprezentowane przez adwokatów r. Vianello, A. Bortoluzziego oraz C. Montagner, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strony skarżące w sprawie T-257/00,

Multiservice Srl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów A. Bortoluzziego oraz C. Montagner, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-258/00,

Veneziana di navigazione SpA, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów A. Bortoluzziego oraz C. Montagner, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-259/00,

Cooperativa traghetto S. Lucia Soc. coop. rl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów A. Bortoluzziego, C. Montagner oraz F. Stivanello Gussoniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-265/00,

Comitato „Venezia vuole vivere", z siedzibą w Wenecji, w sprawach T-265/00 i T-267/00 reprezentowana przez adwokatów A. Bortoluzziego, C. Montagner oraz F. Stivanello Gussoniego, a w sprawach od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 i T-296/00 przez adwokata A. Bianchiniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawach T-265/00, T-267/00, od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00,

Cooperativa Daniele Manin fra gondolieri di Venezia Soc. coop. rl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów A. Bortoluzziego, C. Montagnera oraz F. Stivanello Gussoniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-267/00,

Conepo servizi Soc. coop. rl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów A. Biaginiego, S. Scarpa oraz P. Pettinelliego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-268/00,

Ligabue Catering SpA, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokatów A. Vianello, M. Merolę oraz A. Sodano, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-271/00,

Verde sport SpA, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokata A. Bianchiniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-274/00,

Cooperativa carico scarico e trasporti scalo fluviale Soc. coop. rl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokata A. Bianchiniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-275/00,

Cipriani SpA, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokata A. Bianchiniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-276/00,

Cooperativa trasbagagli Soc. coop. rl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokata A. Bianchiniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-281/00,

Cooperativa fra portabagagli della stazione di Venezia Srl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokata A. Bianchiniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-287/00,

Cooperativa braccianti mercato ittico „Tronchetto" Soc. coop. Rl, z siedzibą w Wenecji, reprezentowana przez adwokata A. Bianchiniego, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca w sprawie T-296/00,

popierane w sprawach T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, T-247/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-265/00, T-267/00, T-268/00 i T-271/00 przez

Republikę Włoską, reprezentowaną przez U. Leanzę, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

interwenient,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskiej, reprezentowanej przez V. Di Bucciego, działającego w charakterze pełnomocnika, oraz przez adwokata A. Dal Ferro, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

mających za przedmiot skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji 2000/394/WE z dnia 25 listopada 1999 r. w sprawie pomocy na rzecz przedsiębiorstw z terenu miast Wenecji i Chioggi w formie obniżenia wysokości składek na zabezpieczenie społeczne na mocy ustaw nr 30/1997 i 206/1995 [tłumaczenie nieoficjalne] (Dz. U. 2000, L 150, str. 50),

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
(druga izba w składzie powiększonym),

w składzie: J. Pirrung, prezes, A.W.H. Meij, N.J. Forwood, I.Pelikánová i S. S. Papasavvas, sędziowie,

sekretarz: H. Jung,

wydaje następujące

Postanowienie

Okoliczności faktyczne i postępowanie

1 Decyzją 2000/394/WE z dnia 25 listopada 1999 r. w sprawie pomocy na rzecz przedsiębiorstw z terenu miast Wenecji i Chioggi w formie obniżenia wysokości składek na zabezpieczenie społeczne na mocy ustaw nr 30/1997 i 206/1995 (Dz.U. 2000, L 150, str. 50, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją") Komisja uznała, że przewidziane przez powyższe ustawy obniżenie wysokości składek na zabezpieczenie społeczne stanowi pomoc państwa niezgodną ze wspólnym rynkiem, w sytuacji gdy ustawy te odwołują się do art. 2 zarządzenia ministra z dnia 5 sierpnia 1994 r., a pomoc w postaci obniżenia wysokości składek została przyznana tamtejszym

przedsiębiorstwom, które ani nie należą do małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) w rozumieniu wspólnotowych wytycznych dotyczących pomocy państwa na rzecz MSP, ani do przedsiębiorstw kwalifikujących się do skorzystania z przewidzianego w art. 87 ust. 3 lit. c) WE odstępstwa, ani do przedsiębiorstw zatrudniających te kategorie pracowników, które doświadczają szczególnych trudności z wejściem i powrotem na rynek pracy, zgodnie ze wspólnotowymi wytycznymi dotyczącymi pomocy w zakresie zatrudnienia (art. 1 akapit drugi zaskarżonej decyzji). Zgodnie z tą samą decyzją również przewidziane w art. 1 zarządzenia ministra z dnia 5 sierpnia 1994 r. i przyznane przedsiębiorstwom z terenu Wenecji i Chioggi obniżenie wysokości składek na zabezpieczenie społeczne stanowi niezgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa, z wyjątkiem pomocy przyznanej przedsiębiorstwom komunalnym ASPIV, Consorzio Venezia nuova, ACTV, Panfido SpA oraz AMAV (art. 2 zaskarżonej decyzji).

2 W art. 5 zaskarżonej decyzji Komisja nałożyła na Republikę Włoską obowiązek odzyskania od beneficjentów niezgodnej ze wspólnym rynkiem pomocy, o której mowa w art. 1 akapit drugi oraz art. 2 tej decyzji.

3 Zgodnie z zawartymi w zaskarżonej decyzji informacjami decyzja Komisji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego przewidzianego w art. 88 ust. 2 WE została podana do wiadomości Republice Włoskiej w piśmie z dnia 17 grudnia 1997 r. (motyw trzeci), a stanowiące przedmiot postępowania wyjaśniającego systemy pomocy zostały zawieszone z dniem 1 grudnia 1997 r. (motyw czternasty).

4 Zaskarżona decyzja została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* w dniu 23 czerwca 2000 r. Niniejsze skargi zostały wniesione przez skarżące pismami złożonymi w sekretariacie Sądu pomiędzy dniem 30 sierpnia a 18 września 2000 r.

5 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 19 stycznia 2001 r. Komisja podniosła wobec tych skarg zarzut niedopuszczalności.

6 W pismach złożonych w sekretariacie Sądu w dniu 7 marca 2001 r. Republika Włoska złożyła wniosek o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta popierającego wnioski skarżących w sprawach T-256/00, T-268/00 i T-271/00. Pismami złożonymi w dniu 10 kwietnia 2001 r. wniosła ona o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta popierającego wnioski skarżących w sprawach T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, T-247/00, T-250/00, T-252/00, od T-257/00 do T-259/00, T-265/00 oraz T-267/00. Postanowieniami z dnia 19 czerwca 2001 r. prezes drugiej izby w składzie powiększonym, po wysłuchaniu stron, dopuścił Republikę Włoską, w toku procedury pisemnej, w charakterze interwenienta do spraw T-256/00, T-268/00 oraz T-271/00, natomiast do pozostałych spraw, na podstawie art. 116 § 6 regulaminu Sądu — w toku procedury ustnej.

7 W ramach przewidzianych w art. 64 regulaminu środków organizacji postępowania Sąd, biorąc pod uwagę złożoność określonych w zaskarżonej decyzji i opisanych ogólnie w pkt 1 powyżej kryteriów zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem wezwał Republikę Włoską między innymi do określenia, w odniesieniu do każdego z przedsiębiorstw, będącego stroną skarżącą w niniejszych sprawach oraz w 35 innych sprawach, także mających za przedmiot stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji, czy uważa się ona za zobowiązaną, na podstawie art. 5 tej decyzji, do odzyskania przyznanej spornej pomocy. W piśmie wpisanym do prowadzonego przez sekretariat Sądu rejestru w dniu 25 września 2003 r. i uzupełnionym, na wniosek Sądu, pismem wpisanym do rejestru w dniu 24 marca 2004 r. Republika Włoska oświadczyła, że wyłączyła ona z postępowania windykacyjnego dotyczącego spornej pomocy wszystkie przedsiębiorstwa, które wniosły niniejsze skargi. Przedstawiła ona także dwa pisma — z dnia 29 czerwca i 29 października 2001 r. — w których, na jej wniosek i w celu wykonania zaskarżonej decyzji, Komisja dostarczyła jej wyjaśnień dotyczących uznania za pomoc państwa środka polegającego na obniżeniu wysokości składek na zabezpieczenie społeczne, przyznanego przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w pewnych sektorach gospodarki.

8 W kontekście badania dopuszczalności skarg Sąd wezwał Komisję do zajęcia stanowiska wobec udzielonych przez rząd włoski odpowiedzi, w odniesieniu do kwestii interesu prawnego skarżących przedsiębiorstw, które wniosły skargę i zostały wyłączone z postępowania w sprawie odzyskania pomocy, wszczętego w celu wykonania zaskarżonej decyzji. Komisja uczyniła temu wezwaniu zadość pismem, które zostało zarejestrowane w sekretariacie Sądu w dniu 14 maja 2004 r.

9 Po tym jak Komisja udzieliła odpowiedzi, takie samo wezwanie zostało skierowane do skarżących. Ponadto tak skarżące, jak i Komisja zostały wezwane do przedstawienia swoich uwag w przedmiocie ewentualnego połączenia spraw. Skarżące w sprawach T-228/00, T-229/00, od T-245/00 do T-248/00, T-250/00, T-252/00, T-256/00, od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00 udzieliły odpowiedzi w pismach, które zostały zarejestrowane w sekretariacie Sądu pomiędzy dniem 25 czerwca a 5 lipca 2004 r. Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Sądu w dniu 5 lipca 2004 r., Komisja zajęła stanowisko w przedmiocie ewentualnego połączenia spraw.

Żądania stron

10 Skarżące wnoszą do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności art. 1, 2 i 5 zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim uznają one przewidziane w art. 1 i 2 zarządzenia ministra z dnia 5 sierpnia 1994 r. obniżenie wysokości składek na zabezpieczenie społeczne za niezgodną ze wspólnym rynkiem pomoc państwa i nakładają na Republikę Włoską obowiązek jej odzyskania;

— obciążenie pozwanej kosztami postępowania.

11 Komisja wnosi do Sądu o:

— odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej;

— obciążenie skarżących kosztami postępowania.

Co do prawa

12 Na podstawie art. 50 regulaminu Sąd, mając na uwadze istniejące pomiędzy niniejszymi sprawami powiązanie, uznaje za pożądane ich połączenie do celu dalszej procedury.

13 Zgodnie z art. 113 regulaminu Sąd może w każdym czasie rozważyć z urzędu, czy zachodzi niedopuszczalność skargi z powodu bezwzględnych przeszkód procesowych; decyzja jest podejmowana zgodnie z warunkami przewidzianymi w art. 114 § 3 i 4 tego regulaminu.

14 W tym przypadku Sąd na podstawie akt sprawy uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną i dlatego postanowił — aby uczynić zadość wymogom ekonomii procesowej i bez względu na podniesione przez Komisję zarzuty niedopuszczalności — orzekać z urzędu, zgodnie z dalej przytoczonym w pkt 22 i 38 orzecznictwem, bez wszczynania procedury ustnej, czy zachodzi wynikająca z braku interesu prawnego oraz zawisłości sporu niedopuszczalność skarg z powodu bezwzględnych przeszkód procesowych.

W przedmiocie interesu prawnego przedsiębiorstw, które wniosły skargę

Argumenty stron

15 W tym przypadku Komisja — w odpowiedzi na pytanie Sądu dotyczące treści dostarczonych przez rząd włoski wyjaśnień w przedmiocie wyłączenia przedsiębiorstw, które wniosły skargę, z postępowania w sprawie odzyskania spornej pomocy

i w przedmiocie interesu prawnego skarżących — tytułem wstępnym zauważyła, że w wyznaczonym jej terminie nie jest ona w stanie wypowiedzieć się w kwestii prawidłowości przedstawionych jej w tym względzie przez władze włoskie ocen. W opinii Komisji do jej właściwych służb należy, jeśli jest to niezbędne, skierowanie do tych władz wniosku o udzielenie dodatkowych informacji, a wreszcie do kolegium jej członków należy ewentualne podjęcie decyzji o wniesieniu, na podstawie art. 88 ust. 2 WE, do Trybunału — w tym przypadku — o stwierdzenie, że Republika Włoska nie wykonała zobowiązań, które na niej ciążą na mocy zaskarżonej decyzji.

16 Komisja jest w każdym razie zdania, że ww. skarżące nie uzasadniły, by miały interes prawny — tak w przeszłości, ponieważ, według wyjaśnień udzielonych przez władze włoskie, nie toczy się w stosunku do nich postępowanie w sprawie odzyskania pomocy, jak i na przyszłość, ponieważ systemy pomocy, których skargi dotyczą, w dniu wydania zaskarżonej decyzji nie były już stosowane.

17 Skarżące ze swej strony twierdzą, że decyzja o wyłączeniu ich z postępowania w sprawie odzyskania pomocy, wszczętego przez rząd włoski w celu wykonania zaskarżonej decyzji nie ma żadnego wpływu na ich interes prawny, ponieważ Komisja może skontrolować ową krajową decyzję wykonawczą i, jeśli uzna to za stosowne, wnieść na podstawie art. 88 ust. 2 WE skargę przeciwko Republice Włoskiej.

18 W szczególności w sprawach T-228/00 i T-229/00 skarżące podnoszą, że jeśli takie postępowanie zakończyłoby się sukcesem, byłyby one zobowiązane do zwrotu rzekomej pomocy bez prawa do skorzystania z jakiegokolwiek środka zaskarżenia.

19 W sprawach T-228/00, T-229/00, od T-245/00 do T-248/00 oraz T-250/00 skarżące podnoszą, że nie miałyby one interesu prawnego jedynie wtedy, gdy zostałaby w odniesieniu do nich ostatecznie wyłączona możliwość zwrotu rzekomej pomocy.

W ich opinii miałoby to miejsce wtedy, gdy Komisja oświadczyłaby, że nie ma już zamiaru przeprowadzać kontroli sporządzonych przez rząd włoski ocen. W sprawie T-256/00 skarżąca twierdzi, że nie mogłaby uzasadnić swego interesu prawnego jedynie w sytuacji, w której Sąd Pierwszej Instancji uznałby za ostatecznie udowodnione, że środki, z których skorzystała, nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE.

20 W sprawie T-252/00 skarżące przedstawiły swoje uwagi wspólnie ze skarżącą w sprawie T-253/00. Twierdzą one, że zostały wyłączone z postępowania w sprawie spornej pomocy ze względu na to, że zatrudniają kategorie pracowników doświadczające szczególnych trudności z wejściem i powrotem na rynek pracy, zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi Republice Włoskiej przez Komisję w jej piśmie z dnia 29 czerwca 2001 r. Podważają one, jakoby ta dokonana przez rząd włoski ocena mogłaby stanowić przedmiot przeprowadzanej przez Komisję kontroli. Skarżące uzasadniały ponadto swój interes w uznaniu pomocy udzielonej MSP z terenu Wenecji za zgodną ze wspólnym rynkiem.

21 W sprawach od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00 skarżące twierdzą, że odpowiedzi udzielone przez rząd włoski na zadane przez Sąd pytania, według których zostały one wyłączone z postępowania w sprawie odzyskania spornej pomocy, nie mają ani niepodważalnego, ani ostatecznego charakteru. Nie przeszkodziły one rządowi włoskiemu w przeprowadzeniu postępowania w sprawie odzyskania rzekomej pomocy od Società per l'industria alberghiera SpA — skarżącej w sprawie T-286/00.

Ocena Sądu

22 Uwzględniając, że niespełnienie warunków dopuszczalności skargi, a w szczególności brak interesu prawnego stanowią przesłanki niedopuszczalności skargi z powodu bezwzględnych przeszkód procesowych (postanowienie Trybunału

z dnia 7 października 1987 r. w sprawie 108/86 D.M. przeciwko Radzie i EKES, Rec. str. 3933, pkt 10 oraz postanowienie prezesa Sądu z dnia 27 marca 2003 r. w sprawie T-398/02 R Linea GIG przeciwko Komisji, Rec. str. II-1139, pkt 45), do Sądu należy ustalenie z urzędu, czy skarżące mają interes w stwierdzeniu nieważności zaskarżonej decyzji.

23 Według ustalonego orzecznictwa skarga o stwierdzenie nieważności, wniesiona przez osobę fizyczną lub prawną jest dopuszczalna wyłącznie w zakresie, w jakim skarżący ma istniejący i aktualny interes prawny w stwierdzeniu nieważności zaskarżonego aktu. Ocena tego interesu powinna zostać dokonana na dzień wniesienia skargi (wyrok Sądu z dnia 30 kwietnia 1998 r. w sprawie T-16/96 Cityflyer Express przeciwko Komisji, Rec. str. II-757, pkt 30). Nie można go oceniać, przyjmując za punkt odniesienia przyszłe wydarzenie o hipotetycznym charakterze. W szczególności, jeśli interes, na który się powołuje skarżąca, dotyczy przyszłej sytuacji prawnej, musi ona wykazać, że wystąpienie tej sytuacji jest już w tej chwili pewne (wyrok Sądu z dnia 17 września 1992 r. w sprawie T-138/89 NBV i NVB przeciwko Komisji, Rec. str. II-2181, pkt 33).

24 W niniejszym przypadku z odpowiedzi Republiki Włoskiej na zadane przez Sąd pytania wynika, że nie uważa się ona za zobowiązaną, w celu wykonania zaskarżonej decyzji, do odzyskania rzekomej pomocy od przedsiębiorstw, które wniosły skargę. W tym względzie Republika Włoska twierdzi ponadto, że aby wykonać tę decyzję, oparła się ona na dołączonych do akt sprawy wyjaśnieniach Komisji, dostarczonych na jej wniosek w pismach z dnia 29 czerwca i 29 października 2001 r., w zakresie uznania za pomoc państwa środka polegającego na obniżeniu wysokości składek na zabezpieczenie społeczne przyznanego przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w pewnych sektorach gospodarki.

25 W tej sytuacji należy przyjąć do wiadomości, że to właśnie państwo członkowskie, na którym ciąży obowiązek wykonania zaskarżonej decyzji — pod kontrolą sądu krajowego, a jeśli okaże się to niezbędne pod kontrolą Trybunału na podstawie art. 88 ust. 2 WE,– w oparciu o postanowienia zawarte w zaskarżonej decyzji i dostarczone przez Komisję wyjaśnienia dotyczące jej wykonania zadecydowało, że nie będzie domagało się zwrotu rzekomej pomocy od przedsiębiorstw, które wniosły skargi.

26 W tym kontekście prawnym i okolicznościach faktycznych skarżące, opierając się jedynie na uprawnieniu Komisji do sprawdzenia, czy państwo członkowskie wykonało zaskarżoną decyzję, i do wniesienia, gdy uzna to za stosowne, na podstawie art. 88 ust. 2 WE, sprawy do Trybunału, w uzasadnieniu swego interesu prawnego powołują się jedynie na przyszłe wydarzenia o niepewnym charakterze, a mianowicie na możliwość, że Komisja dojdzie w swojej ocenie do wniosków innych niż te, do których doszła Republika Włoska, i nałoży na nią obowiązek odzyskania rzekomej pomocy od przedsiębiorstw, które wniosły skargi.

27 Jeśli chodzi o twierdzenie skarżących w sprawach od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00, T-288/00 oraz T-296/00, że władze krajowe przeprowadziły postępowanie w sprawie odzyskania rzekomej pomocy od skarżącej w sprawie T-286/00, pomimo udzielonej przez rząd włoski odpowiedzi, że została ona wyłączona z postępowania w sprawie odzyskania pomocy, to nie jest ono poparte żadnym dowodem. Ponadto jeśli chodzi o skarżące w sprawach od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00, T-288/00 oraz T-296/00, to odzyskanie pomocy nie miało w rzeczywistości miejsca i nic nie wskazuje na to, że władze włoskie nosiły się z takim zamiarem.

28 Wreszcie argumentacja skarżących w sprawie T-252/00 — które, w odróżnieniu od skarżącej w sprawie T-253/00 zostały wyłączone z postępowania w sprawie odzyskania rzekomej pomocy — jest zupełnie nieadekwatna, jeśli chodzi o ocenę, czy mają one istniejący i aktualny interes w stwierdzeniu nieważności zaskarżonej decyzji, w której Komisja stwierdza niezgodność ze wspólnym rynkiem przyznanego MSP obniżenia wysokości składek na zabezpieczenie społeczne (zob. pkt 1 powyżej).

29 W tych okolicznościach wniosek, który się nasuwa w pierwszej kolejności, jest taki, że ponieważ w tym przypadku na sytuację prawną przedsiębiorstw, które wniosły skargę, mogłoby wywrzeć wpływ jedynie przyszłe i mające niepewny charakter wydanie przez Komisję decyzji kwestionującej decyzję wykonawczą Republiki Włoskiej, przedsiębiorstwa te nie uzasadniły istniejącego i aktualnego interesu w stwierdzeniu nieważności zaskarżonej decyzji.

30 Ponadto jeśli nawet twierdzenie przyjęte w poprzednim punkcie jako założenie miałoby się okazać prawdą, skarżące — wbrew temu, co utrzymują — nie zostałyby zupełnie pozbawione skutecznej ochrony sądowej. W rzeczywistości mając na względzie, że przedsiębiorstwa te nie mogą, z racji braku interesu prawnego, żądać stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, decyzja ta — w zakresie, w jakim ich dotyczy — w zasadzie nie może wiązać sądu krajowego. Natomiast odmienna była sytuacja, której dotyczyła sprawa leżąca u podstaw wyroku Trybunału z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie C-188/92 TWD, Rec. str. I-833, pkt 24-26, związana z decyzją Komisji dotyczącą pomocy indywidualnej, która z tego powodu mogła w oczywisty sposób — na podstawie art. 230 akapit czwarty WE — zostać zaskarżona przez skarżącą. W niniejszym przypadku skarżące mogłyby zatem, jeśli uznałyby to za stosowne, zaskarżyć do sądu krajowego ewentualne decyzje właściwej władzy nakładające na nie obowiązek zwrotu rzekomej pomocy oraz podnieść przed nim bezprawność zaskarżonej decyzji w drodze zarzutu.

31 Z orzecznictwa Trybunału wynika natomiast (zob. podobnie wyroki z dnia 12 grudnia 1996 r. w sprawie C-241/95 Accrington Beef i in., Rec. str. I-6699, pkt 15 i 16 oraz z dnia 11 listopada 1997 r. w sprawie C-408/95 Eurotunnel i in., Rec. str. I-6315, pkt 28), że ostateczny charakter decyzji Komisji stwierdzającej niezgodność systemów pomocy ze wspólnym rynkiem i nakładającej obowiązek odzyskania udzielonej pomocy może, zgodnie z zasadą pewności prawa, zostać przeciwstawiony przez sąd krajowy beneficjentom tej pomocy podnoszącym zarzut bezprawności zaskarżonej decyzji, jedynie jeśli nie ma wątpliwości co do tego, że ci beneficjenci byli do tego uprawnieni, a także że byli poinformowani o tym, iż mają prawo zaskarżyć decyzję Komisji na podstawie art. 230 akapit czwarty WE i jeśli nie wnieśli skargi w przepisanym przez ten artykuł terminie. W tym względzie należy ponadto podnieść, że zgodnie z przywołanym wyżej orzecznictwem i zasadą dobrej administracji wymiaru sprawiedliwości nie można z powodu upływu terminu odmówić beneficjentom systemów pomocy, którzy nie zaskarżyli bezpośrednio decyzji Komisji w przepisanym terminie, prawa do podniesienia przed sądem krajowym zarzutu bezprawności tej decyzji, w sytuacji gdy — uwzględniając szczególne okoliczności danego przypadku lub złożoność kryteriów, od których spełnienia Komisja uzależniała obowiązek odzyskania pomocy — kwestia, czy owi beneficjenci są zobowiązani do zwrotu spornej pomocy, mogła na początku niewątpliwie wzbudzić pewne uzasadnione wątpliwości, wobec czego ich interes prawny nie wydawał się oczywisty.

32 Ponadto okoliczność, że decyzja Komisji stwierdzająca niezgodność systemów pomocy i nakazująca — pod pewnymi warunkami — odzyskanie udzielonej pomocy stanowiła przedmiot wniesionej do Sądu Pierwszej Instancji skargi lub połączonych skarg o stwierdzenie nieważności, pozostaje bez wpływu na skuteczną ochronę sądową tych beneficjentów systemu pomocy, którzy — tak jak skarżące w niniejszym przypadku — nie mieli interesu prawnego ze względu na wydanie przez władze krajowe decyzji o wyłączeniu ich z postępowania w sprawie odzyskania pomocy. Jeśliby zatem w stosunku do owych beneficjentów została przez władze krajowe wydana decyzja nakazująca zwrot otrzymanej pomocy, w szczególności w następstwie kontroli Komisji, to mogliby oni w tym przypadku wnieść do sądu krajowego skargę o stwierdzenie nieważności tej ewentualnej decyzji władz krajowych i podnieść zarzut bezprawności ww. decyzji Komisji.

33 W tym przypadku sąd krajowy mógłby odroczyć rozpoznanie sprawy albo w celu skierowania do Trybunału, na podstawie art. 234 WE, pytania prejudycjalnego w przedmiocie ważności ww. decyzji Komisji, albo — w trosce o dobrą administrację wymiaru sprawiedliwości — w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie przez sędziego wspólnotowego sporu w sprawie głównej (zob. podobnie postanowienie prezesa Sądu z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie T-34/02 R B przeciwko Komisji, Rec. str. II-2803, pkt 92). Jeśliby sąd krajowy doszedł do wniosku, że skarżące podniosły na poparcie zarzutu bezprawności pewne poważne argumenty, które nie zostały wysunięte przed Sądem w celu uzasadnienia wspomnianej skargi lub skarg o stwierdzenie nieważności, miałby on w każdej chwili możliwość skierowania do Trybunału pytania prejudycjalnego w przedmiocie oceny ważności decyzji w kontekście tych argumentów, wobec czego skarżące korzystałyby w każdym razie z pełnej ochrony sądowej.

34 Po drugie, jeśli chodzi o przyszłe skutki zaskarżonej decyzji w zakresie, w jakim uznaje ona systemy pomocy za niezgodne ze wspólnym rynkiem, stając w ten sposób na przeszkodzie ich stosowaniu w przyszłości, należy przypomnieć, że według utrwalonego orzecznictwa potencjalni beneficjenci systemów pomocy nie mogą — działając jedynie w tym charakterze — być uważani za podmioty, których decyzja Komisji stwierdzająca niezgodność systemu pomocy ze wspólnym rynkiem dotyczy indywidualnie (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 2 lutego 1988 r. w sprawach

połączonych 67/85, 68/85 i 70/85 Van der Kooy i in. przeciwko Komisji, Rec. str. 219, pkt 15 oraz wyrok Sądu z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie T-9/98 Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie przeciwko Komisji, Rec. str. II-3367, pkt 77).

35 W tym kontekście powoływanie się na ewentualny interes prawny jedynie na tej podstawie i uzasadnianie go tym, że zaskarżona decyzja sprzeciwia się ponownemu zastosowaniu systemów pomocy, które zostały zawieszone w dniu 1 grudnia 1997 r., w żadnym razie nie miałoby znaczenia dla oceny dopuszczalności niniejszych skarg, czego skądinąd nie podważają skarżące.

36 Z całości powyższych wniosków wynika, że skargi w sprawach T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, od T-245/00 do T-248/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-268/00 oraz T-271/00 są niedopuszczalne z powodu braku interesu prawnego skarżących.

37 Z tego samego względu przedstawione wspólnie przez skarżące i Comitato „Venezia vuole vivere" skargi w sprawach T-265/00, T-267/00, od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00 są niedopuszczalne w części, jako wniesione przez skarżące przedsiębiorstwa niemające interesu prawnego.

W przedmiocie zawisłości sporu

38 Wobec tego, że warunki dopuszczalności mają charakter bezwzględnych przeszkód procesowych, a wniesione przez Comitato „Venezia vuole vivere" skargi w sprawach T-265/00, T-267/00, od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00

dotyczą tych samych stron i mają na celu stwierdzenie nieważności tej samej decyzji, zadaniem Sądu jest ustalenie z urzędu, czy zawisłość sporu nie powoduje niedopuszczalności niektórych z tych skarg (wyroki Trybunału z dnia 26 maja 1971 r. w sprawach połączonych 45/70 i 49/70 Bode przeciwko Komisji, Rec. str. 465, pkt 11 oraz z dnia 17 maja 1973 r. w sprawach połączonych 58/72 i 75/72 Perinciolo przeciwko Radzie, Rec. str. 511, pkt 5).

39 W tym względzie należy podnieść, że w sprawach T-265/00 i T-267/00 Comitato „Venezia vuole vivere" podnosi takie same zarzuty. W sprawach od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00 podnosi on identyczne zarzuty.

40 W tych okolicznościach zgodnie z utrwalonym orzecznictwem (wyroki Trybunału z dnia 19 września 1985 r. w sprawach połączonych 172/83 i 226/83 Hoogovens Groep przeciwko Komisji, Rec. str. 2831, pkt 9 oraz z dnia 22 września 1988 r. w sprawach połączonych 358/85 i 51/86 Francja przeciwko Parlamentowi, Rec. str. 4821, pkt 12) należy stwierdzić, że skarga w sprawie T-267/00, wniesiona w tym samym dniu, co skarga w sprawie T-265/00, powinna zostać odrzucona jako niedopuszczalna, ponieważ obydwie te skargi dotyczą tych samych stron i mają na celu stwierdzenie nieważności tej samej decyzji w oparciu o te same zarzuty.

41 Z tych samych względów należy uznać za niedopuszczalne skargi w sprawach T-275/00, T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00, które zostały wniesione w tym samym dniu, co skarga w sprawie T-274/00, biorąc pod uwagę, że dotyczą tych samych stron i mają na celu stwierdzenie nieważności tej samej decyzji w oparciu o te same zarzuty.

42 Wynika z tego, po pierwsze, że niedopuszczalne są skargi w sprawach T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, od T-245/00 do T-248/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, T-275/00, T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00.

43 Po drugie, skargi w sprawach T-265/00 i T-274/00 są w części niedopuszczalne w zakresie, w jakim zostały wniesione przez Cooperativa traghetto S. Lucia, Soc. Coop. rl (sprawa T-265/00) oraz Verde sport SpA (sprawa T-274/00).

44 Należy wreszcie podkreślić, że Sąd uznał, iż na tym etapie postępowania nie jest celowa weryfikacja legitymacji czynnej Comitato „Venezia vuole vivere" w sprawach połączonych T-265/00 i T-274/00.

W przedmiocie kosztów

45 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu Sądu Pierwszej Instancji kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę, podczas gdy zgodnie z § 3 tego samego artykułu w wypadkach szczególnych Sąd może postanowić, że koszty zostaną podzielone albo że każda ze stron poniesie swoje własne koszty. Ponadto zgodnie z art. 87 § 4 regulaminu, państwa członkowskie, które wstąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty.

46 W niniejszym przypadku należy wziąć pod uwagę, że brak interesu prawnego przedsiębiorstw, które wniosły skargi uznane za niedopuszczalne, wyszedł na jaw dopiero w następstwie odpowiedzi udzielonych przez Republikę Włoską na zadane przez Sąd pytania. Uwzględniając, że położenie, w którym znajdowały się te przedsiębiorstwa, było początkowo — ze względu na wpływ, jaki zaskarżona decyzja mogła mieć na ich sytuację prawną — niepewne, a także prawdopodobieństwo, że przedsiębiorstwa te poniosą później skutki ostatecznego charakteru tej decyzji, nie można czynić im wyrzutów za wniesienie niniejszych skarg. Należy zatem, jeśli

chodzi o przedsiębiorstwa, które wniosły skargę, rozdzielić koszty postępowania pomiędzy jego uczestników. Natomiast żadne szczególne okoliczności nie mogą uzasadnić wniesienia przez Comitato „Venezia vuole vivere" skarg w sprawach T-267/00, T-275/00, T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00, które mają ten sam przedmiot i oparte są na tych samych zarzutach, co skargi wcześniejsze (w sprawach T-265/00 i T-274/00), w których stronami są ten komitet oraz Komisja.

Z powyższych względów

SĄD (druga izba w składzie powiększonym)

postanawia:

1) **Sprawy T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, od T-245/00 do T-248/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-265/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, od T-274/00 do T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00 zostają połączone do celów dalszej procedury.**

2) **Skargi w sprawach T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, od T-245/00 do T-248/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, T-275/00, T-276/00, T-281/00, T-287/00 oraz T-296/00 zostają odrzucone jako niedopuszczalne.**

3) **Skargi w sprawach T-265/00 oraz T-274/00 zostają w części odrzucone jako niedopuszczalne, w zakresie, w jakim zostały one wniesione przez, odpowiednio: Cooperativa traghetto S. Lucia Soc. coop. rl (sprawa T-265/00) oraz Verde sport SpA (sprawa T-274/00).**

4) **W sprawach T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, od T-245/00 do T-248/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-268/00 i T-271/00 skarżące i Komisja pokrywają własne koszty.**

5) **W sprawach T-267/00, T-275/00, T-276/00, T-281/00, T-287/00 i T-296/00 Cooperativa Daniele Manin fra gondolieri di Venezia Soc. coop. rl, Cooperativa carico scarico e trasporti scalo fluviale Soc. coop. rl, Cipriani SpA, Cooperativa trasbagagli Soc. coop. rl, Cooperativa fra portabagagli della stazione di Venezia Srl i Cooperativa braccianti mercato ittico „Tronchetto" Soc. coop. rl pokrywają własne koszty. W tych sprawach Komisja zostaje obciążona kosztami, które poniosła w związku ze skargami w zakresie, w jakim zostały one wniesione przez te spółki. Comitato „Venezia vuole vivere" zostaje, poza własnymi kosztami, obciążony kosztami poniesionymi do chwili obecnej przez Komisję w związku ze skargami w sprawach T-267/00, T-275/00, T-276/00, T-281/00, T-287/00 i T-296/00 w zakresie, w jakim zostały one wniesione przez Comitato „Venezia vuole vivere".**

6) **Skarżące w sprawie T-265/00 — Cooperativa traghetto S. Lucia oraz w sprawie T-274/00 — Verde sport pokrywają własne koszty. W tych dwóch sprawach Komisja zostaje obciążona kosztami, które poniosła do chwili obecnej w związku ze skargami wniesionymi przez te dwie spółki.**

7) **Republika Włoska pokrywa własne koszty w sprawach T-228/00, T-229/00, T-242/00, T-243/00, T-247/00, T-250/00, T-252/00, od T-256/00 do T-259/00, T-267/00, T-268/00 i T-271/00, a także w sprawie T-265/00 — w związku ze skargą wniesioną przez Cooperativa traghetto S. Lucia.**

8) **W sprawach T-265/00 i T-274/00 rozstrzygnięcie o pozostałych kosztach nastąpi w orzeczeniu kończącym postępowanie w tych sprawach.**

Sporządzono w Luksemburgu w dniu 10 marca 2005 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

J. Pirrung